ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Θεσσαλονίκη, 07-07-2020

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Α.Π.Θ. εκφράζει τη διαφωνία και τον έντονο προβληματισμό του σχετικά με την πρόσφατη απόφαση του Υπουργείου Παιδείας να καταργήσει από το ωρολόγιο πρόγραμμα των Γενικών Λυκείων τα μαθήματα με πολιτιστικό, καλλιτεχνικό, αρχιτεκτονικό και περιβαλλοντικό περιεχόμενο αντί να προσβλέπει στην ουσιαστική ενίσχυσή τους, συνδέοντας το σχολείο με την έννοια του πολιτισμού, της γενικής καλλιέργειας και της γνώσης αυτοτελώς και όχι μόνο ως στάδιο προετοιμασίας για την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τα στατιστικά στοιχεία που χρησιμοποιήθηκαν ως αιτιολογία για την κατάργηση των μαθημάτων αυτών δε λαμβάνουν υπόψη τους την έλλειψη εκπαιδευτικών αντίστοιχων ειδικοτήτων σε πολλά Λύκεια της χώρας, με αποτέλεσμα να μην προσφέρεται στους μαθητές η δυνατότητα επιλογής τους. Ακόμα και αν δεχτούμε αυτά τα στατιστικά δεδομένα, ποια είναι η θέση του Υπουργείου για την ομάδα αυτών των μαθημάτων; Σε κάθε περίπτωση, το Υπουργείο έχοντας την ευθύνη για την κατάρτιση των προγραμμάτων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης θα έπρεπε να προβληματιστεί αξιολογώντας τα στατιστικά αυτά, φροντίζοντας για την προσφορά αυτών των μαθημάτων σε όλους. Αντί η συνολικότερη υποβάθμιση της καλλιτεχνικής και πολιτιστικής εκπαίδευσης να αξιολογηθεί ως αδυναμία και να αποτελέσει σημείο προβληματισμού και αφετηρία για αναβάθμιση του ρόλου της στο πρόγραμμα της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, προκρίνεται η πλήρης κατάργηση. Είναι για μας προφανές ότι, η κατάργηση των μαθημάτων καλλιτεχνικού, αρχιτεκτονικού και περιβαλλοντικού περιεχομένου, όπως και των ερευνητικών εργασιών, απομακρύνει το πρόγραμμα του σχολείου από την ουσιαστική παροχή γενικής παιδείας και ευρύτερης καλλιέργειας στους μαθητές και τις μαθήτριες.

Συγκεκριμένα, με το νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα των Γενικών Λυκείων, αφαιρέθηκαν όλα τα μαθήματα επιλογής όπως η «Καλλιτεχνική παιδεία» (Εικαστικά, Μουσική, Στοιχεία Θεατρολογίας), ο «Ελληνικός & Ευρωπαϊκός Πολιτισμός» και η «Διαχείριση Φυσικών Πόρων» στην Α’ Λυκείου, το «Ελεύθερο» και «Γραμμικό σχέδιο» στην Γ’ Λυκείου και οι «Ερευνητικές Εργασίες» στην Α’ και Β’ Λυκείου, δηλώνοντας μια πρόθεση εξοβελισμού από το σχολείο των τεχνών, των κοινωνικών επιστημών, των περιβαλλοντικών και πολιτιστικών μαθημάτων και στερώντας από τους εφήβους τη δυνατότητα καλλιέργειας ιδιαίτερων ενδιαφερόντων και κλίσεων. Η «Καλλιτεχνική παιδεία» και ο «Ελληνικός & Ευρωπαϊκός Πολιτισμός» φέρνουν τους μαθητές κοντά σε διάφορους τομείς της Τέχνης και του Πολιτισμού, η «Διαχείριση Φυσικών Πόρων» συμβάλλει στην περιβαλλοντική

ευαισθητοποίηση τους, οι «Ερευνητικές Εργασίες» έχουν σκοπό την εξοικίωση των μαθητών με την ερευνητική διαδικασία και τη διαθεματική προσέγγιση στην εκπόνηση εργασιών αλλά και την ενίσχυση της ομαδικότητας.

Επιπροσθέτως, με το νέο Ωρολόγιο Πρόγραμμα, τα διδακτικά αντικείμενα άμεσης σχέσης με την Αρχιτεκτονική εκπαίδευση, που αποτελούν προαπαιτούμενο εισαγωγής και στις Σχολές Αρχιτεκτονικής, τις Σχολές Καλών Τεχνών, σε Τμήματα Εφαρμοσμένων Τεχνών (Γραφικών Τεχνών, Συντήρησης Έργων Τέχνης, Αρχιτεκτονικής Εσωτερικών Χώρων), καταργούνται εξ ολοκλήρου από το Γενικό Λύκειο. Το μάθημα του γραμμικού σχεδίου συμβάλλει σημαντικά στην ανάπτυξη τόσο της φαντασίας και της αισθητικής των μαθητών όσο και της χωρικής αντίληψης και νοημοσύνης εξοικειώνοντάς τους με έννοιες του χώρου, όπως η κλίμακα, η μορφή, η απόσταση αλλά και τη διεθνή γλώσσα της αναπαράστασης αντικειμένων και χώρων. Για τους αρχιτέκτονες εκπαιδευτικούς, η συρρίκνωση των μαθημάτων αυτών είναι σημαντική μετά και την αφαίρεση, προ διετίας, ενός σημαντικού αριθμού μαθημάτων του γνωστικού τους αντικειμένου («Ιστορία Τέχνης», «Αρχές Σύνθεσης», «Ελεύθερο Σχέδιο») στον τομέα Εφαρμοσμένων Τεχνών των Επαγγελματικών Λυκείων. Οι αρχιτέκτονες εκπαιδευτικοί με δεδομένη την κατάρτιση και τις γνώσεις τους σε πεδία όπως οι δημιουργικές, εικαστικές τέχνες και ο σχεδιασμός, η τεχνολογία, οι περιβαλλοντικές επιστήμες, οι ανθρωπογνωστικές επιστήμες, η ιστορία του πολιτισμού, της τέχνης και της αρχιτεκτονικής, συνιστούν πολύτιμο ανθρώπινο εκπαιδευτικό δυναμικό που οι αλλαγές των προγραμμάτων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των τελευταίων χρόνων καθιστούν όλο και περισσότερο περιττό.

Με αυτές τις σκέψεις, το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Α.Π.Θ. καλεί το Υπουργείο να επανεξετάσει την απόφαση της κατάργησης των μαθημάτων επιλογής στο Γενικό Λύκειο, να τα επαναφέρει στο ωρολόγιο πρόγραμμα και ταυτόχρονα να τα αναβαθμίσει ουσιαστικά.